

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/17/2013
Identifikačné číslo spisu:	6111011078
Dátum vydania rozhodnutia:	15.05.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Toman
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:6111011078.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 15. mája 2013 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Tomana a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Gabriely Šimonovej v trestnej veci proti obvinenému F. M. , pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. augusta 2012, sp. zn. 5 To 59/2012, rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného F. M. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica zo 16. apríla 2012, sp. zn. 4 T 82/2011, bol obvinený F. M. uznaný vinným zo spáchania zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d/ Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť tak, že

dňa 19. januára 2011 v čase o 15.50 hod. prechovával v osobnom motorovom vozidle zn. Škoda Octavia, ev. č. R., vlastníka C. W., nar. X.X.XXXX, zaparkovanom na parkovisku na ulici Hornej v Banskej Bystrici pri Obchodnom dome Prior, zatavenú plastovú injekčnú striekačku objemu 3 ml s obsahom bielej kryštalickej látky, kde chemickým skúmaním bolo zistené, že sa v striekačke nachádzalo 1,14 g kryštalickej látky bielej farby identifikovanej ako hydrochlorid metamfetamínu s obsahom účinnej látky - metamfetamín - 73,1 hmotnostných %, čo predstavuje 21 až 42 obvykle jednorázových dávok, ktoré neoprávnene prechovával aj napriek tomu, že na to nemal povolenie, pričom metamfetamín je zaradený do II. skupiny psychotropných látok Zákona č. 13/2004 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 139/1998 Zb. o omamných, psychotropných látkach a prípravkoch v znení Zákona č. 260/1999 Zb.

Okresný súd za tento zločin uložil obvinenému podľa § 172 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák., § 37 písm. m/ Tr. zák., § 46 Tr. zák. trest odňatia slobody na šesť rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil súd do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Súčasne súd uložil obvinenému aj ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou (podľa 73 ods. 2 písm. c/ Tr. zák.).

Proti tomuto rozsudku obvinený podal odvolanie.

O tomto odvolaní rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 21. augusta 2012, sp. zn. 5 To 59/2012 tak, že odvolanie obvineného podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podal obvinený prostredníctvom obhajcu dovolanie. Z obsahu odôvodnenia dovolania vyplýva, že uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ a písm. i/ Tr. por. teda, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, ako aj, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V odôvodnení dovolania vyjadril názor, že prvostupňový súd sa pri hodnotení vykonaných dôkazov nedostatočne vysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré majú podstatný vplyv na rozhodnutie o jeho vine. Objektívnym vyhodnotením dôkazov, ktoré boli v tejto veci vykonané, či už prípravnom konaní, ako aj na hlavných pojednaniach, možno jednoznačne konštatovať, že skutok, ktorý je uvedený v obžalobe sa nestal. Orgány činné v trestnom konaní nevyhodnocovali vykonané dôkazy objektívne a tieto akceptovali len dôkazy svedčiace v jeho neprospech. Obvinený uviedol, že bolo preukázané, že v aute, v ktorom sa zdržiaval aj on, sa našla striekačka s obsahom drogy, nebolo však preukázané, kto bol majiteľom drogy a ako sa droga do auta dostala. Je pravdou, že je konzumentom drog, čo vysvetľuje aj nájdenie stôp metamfetamínu na steroch jeho rúk. To však ešte nedokazuje, že by išlo o stopy, ktoré by boli dôkazom o tom, že prišiel do kontaktu s práve nájdenou drogou. Mohlo ísť o druhovo rovnakú, či porovnateľnú drogu. Usvedčuje ho len svedok B. L., ktorý je sám drogovou závislou osobou, pričom aj tento svedok v podstate uviedol len to, že sa síce s ním rozprával o drogách, avšak tieto u neho nevidel.

V ďalšej časti odôvodnenie dovolania obvinený namietal zákonnosť získaného dôkazu - plastovej injekčnej striekačky objemu 3 ml s obsahom bielej kryštalickej látky. Vyjadril názor, že už samotné vznesenie obvinenia vychádzalo z nezákonne získaného dôkazu, pretože už v konaní, ktoré predchádzalo okamihu vydania uznesenia o vznesení obvinenia bol porušený zákon. Primárnym a rozhodujúcim podkladom pre jeho stíhanie bol dôkazný prostriedok v podobe veci, a to zaistenej drogy počas vykonávania kontroly hliadkou polície. Postup príslušníkov polície pri získavaní drogy nebol, podľa názoru dovolateľa, v súlade so zákonom, pretože hliadka postupovala pri osobnej prehliadke a pri prehliadke motorového vozidla v rozpore s § 9 Zákona o Policajnom zbore.

Z uvedených dôvodov mal byť dôkaz v podobe zaistenej drogy považovaný za dôkaz neplatný, a ako taký nepoužiteľný v trestnom konaní a na základe toho aj všetky ďalšie vo veci vykonané dôkazy (znalecké dokazovanie a výpovede svedkov).

S poukazom na uvedené dôvody obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako aj rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, zrušil a prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného F. M. podal písomné vyjadrenie prokurátor Okresnej prokuratúry Banská Bystrica. V tomto vyjadrení prokurátor prezentoval názor, že krajský, ako aj okresný súd, postupovali správne a v súlade so zákonom. Hliadka policajného zboru postupovala pri zaistení drogy v súlade s ustanoveniami § 9 ods. 1, § 21 ods. 1 a § 119 ods. 2 Zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore. Zo spôsobu vykonania služobného zákroku polície, ako aj z jeho okolností, je nepochybne zrejmé, že postup polície bol opodstatnený a dôkaz pri ňom získaný je potrebné považovať za dôkaz získaný zákonným spôsobom.

Z uvedených dôvodov podľa prokurátora dovolacie dôvody dané nie sú, a preto navrhol, aby Najvyšší

súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného F. M. odmietol.

Obvinený dňa 4. októbra 2012 podal vlastnoručne napísané podanie označené ako „dovolanie“ datované dňom 1. októbra 2012 (doručené na Krajský súd v Banskej Bystrici dňa 4. októbra 2012).

Toto podanie obvineného Najvyšší súd Slovenskej republiky nemôže považovať za súčasť dovolania, pretože podľa výslovného znenia ustanovenia § 373 ods. 1 Tr. por. môže obvinený podať dovolanie len prostredníctvom obhajcu. Inak sa jeho podanie nepovažuje za dovolanie. Rovnaká podmienka platí aj ohľadne prípadného doplnenia už podaného dovolania obvineného. Ak podanie obvineného, ktoré neurobil prostredníctvom svojho obhajcu, smeruje k doplneniu odôvodnenia podaného dovolania, potom s ním nie je možné spájať akékoľvek účinky vzťahujúce sa k dovolaniu a konaniu o ňom a teda k jeho obsahu nemožno prihliadať.

Najvyšší súd, ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.), predovšetkým skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné a či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako odvolacieho súdu. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie, ktoré podal obvinený prostredníctvom obhajcu, bolo podané osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por. K podaniu dovolania došlo na Okresnom súde Banská Bystrica, t.j. v mieste podľa § 370 Tr. por.

V dovolaní musí byť ďalej uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napadané tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytykajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo.

Obvinený vo svojom dovolaní menovite uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., pretože rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. teda, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Podľa § 371 ods. 4 Tr. por. dôvody dovolania podľa odseku 1 písm. a/ až g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najskôr v konaní pred odvolacím súdom.

V predmetnej veci obvinený mohol použiť na podanie dovolania dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., lebo ako v konaní pred súdom prvého stupňa, tak aj v konaní na odvolacom súde poukazoval na nezákonnosť dôkazov, medzi nimi i tých, ktoré spočívali na prvotných úkonoch, jednak samotného dôvodu zastavenia motorového vozidla obvineného, tak aj ohliadky motorového vozidla, pri ktorej boli nájdené omamné a psychotropné látky. Mal byť nezákonne získaný dôkaz - zadržaná droga a v nadväznosti na to mali byť nezákonné i od toho odvodené dôkazy - vykonávanie výsluchov svedkov, resp. vypracovanie znaleckého posudku boli vykonané nezákonne.

Obvinený teda mohol podať dovolanie z dôvodov § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., a nemohlo byť odmietnuté už z dôvodu predpokladaného v ustanovení § 371 ods. 4 Tr. por. Na druhej strane však už pri predbežnom prieskume dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že dovolacie dôvody nie sú v predmetnej veci dané.

Skutok, pre ktorý bol obvinený F. M. uznaný za vinného tak, ako ho ustálil okresný i krajský súd, vykazuje zákonné znaky zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d/ Tr. zák.

Z rozhodnutia krajského súdu je zrejmé, že sa dôsledne zaoberal obvineným namietanou nezákonnosťou dôkazov. Uviedol, z akých dôvodov bol zákrok príslušníkov policajnej hliadky správny a v súlade so zákonom č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore.

Z obsahu relevantných častí trestného spisu je zrejmé, že aj všetky ďalšie dôkazy v kontexte priebehu celého trestného konania (vrátane konania pred súdom) boli vykonané v súlade so zákonom, pri plnom rešpektovaní práva obvineného na obhajobu.

Za zákonný považuje dovolací súd aj postup príslušníkov Policajného zboru SR pri prvotných úkonoch pri kontrole motorového vozidla obvineného a následnej ohliadke jeho priestoru. Značne subjektívne vyznieva názor obvineného, že zákrok polície bol nezákonným, pretože príslušníci policajnej hliadky nemali žiaden zákonný dôvod na vykonanie osobnej prehliadky a prehliadky jeho vozidla. Z obsahu spisového materiálu nepochybne vyplýva, že hliadkujúci policajti dňa 19. januára 2011, po tom, keď zbadali dve podozrivo sa správajúce osoby, vykonali kontrolu ich totožnosti, pričom v motorovom vozidle, v ktorom na mieste spolujazdca sedel obvinený M. zbadali, že pri jeho riadiacej páke sa nachádza vrecúško, z ktorého prečnievala injekčná striekačka. Pre podozrenie na drogu po výzve svedok C. W. vrecúško vydal. Následne bolo objektívne zistené, že v zatavenej injekčnej striekačke sa nachádzala kryštalická látka, o ktorej sa neskoršou odbornou expertízou zistilo, že sa jedná o omamnú a psychotropnú látku tak, ako sa to následne konštatovalo vznesení o vznesení obvinenia.

Príslušníci Policajného zboru SR vykonávajúci služobný zákrok postupovali v súlade so zákonom č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore. Vykonávali svoju služobnú činnosť v zmysle § 8 ods. 3 citovaného zákona, podľa ktorého činnosť policajta je spojená s plnením úloh podľa tohto zákona alebo iných všeobecne záväzných právnych predpisov. Medzi ich úlohy podľa § 2 ods. 1 písm. b/ uvedeného zákona patrí odhaľovanie trestných činov a zisťovanie ich páchatel'ov. V rámci plnenia týchto úloh boli oprávnení vykonávať služobné zákroky v zmysle § 9 ods. 1 tohto zákona.

V posudzovanom prípade z obsahu trestného spisu vyplýva, že príslušníci polície po zistení dôvodného podozrenia z páchania drogovej trestnej činnosti, takýto služobný zákrok vykonali.

Podľa § 9 ods. 1 Zák. č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore policajt v službe je povinný v medziach tohto zákona vykonať služobný zákrok, ak je páchaný trestný čin alebo priestupok alebo je dôvodné podozrenie z ich spáchania.

To teda v konkrétnom prípade znamená, že keď príslušníci polície získali informáciu odôvodňujúcu podozrenie z páchania trestného činu, v konkrétnom prípade z drogovej trestnej činnosti, nielen, že mohli, ale boli povinní v intenciách zákona o Policajnom zbore vykonať služobný zákrok v zmysle § 9 ods. 1 tohto zákona. Služobným zákrokom podľa § 9 ods. 3 zákona o Policajnom zbore je zákonom ustanovená a v jeho medziach vykonávaná činnosť policajta, pri ktorom sa bezprostredne zasahuje do základných práv a slobôd osoby. Teda, keď príslušníci polície získali informáciu, ktorá naznačovala podozrenie, že môže ísť o páchanie trestného činu súvisiaceho s obchodovaním s drogou a že podozrivá osoba sa nachádza pri konkrétnom motorovom vozidle, resp. v tomto vozidle, boli oprávnení vykonať jeho prehliadku. V danom prípade z obsahu trestného spisu vyplýva, že vrecúško s injekčnou striekačkou obsahujúcou podozrivú látku, vodič vozidla dobrovoľne vydal.

Z obsahu relevantného spisového materiálu teda vyplýva, že v postupe orgánov činných v trestnom konaní, i vo veci konajúcich súdov, posudzujúc toto konanie komplexne ako jeden celok, nie je možné vidieť žiadne zásadné porušenie zákonných záruk spravodlivého procesu. Obsah trestného spisu neposkytuje žiaden podklad o tom, že by príslušníci polície, vyšetrovateľ v rámci prípravného konania pri vykonávaní vyšetrovacích úkonov, resp. súdy v konaní pred súdom, postupovali v zásadnom rozpore so zákonnými ustanoveniami zabezpečujúcimi zákonné vykonanie všetkých relevantných dôkazov.

Obvinený vo svojom dovolaní namietal aj nesprávne vyhodnotenie dôkazov a „nedostatočným

vysporiadaním sa so všetkými skutočnosťami, ktoré majú podstatný vplyv na rozhodnutie o jeho vine, či nevine a teda so skutočnosťami majúcimi podstatný vplyv na rozhodnutie súdu o podanej obžalobe“.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 písm. i/ Tr. por. je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia: správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolanie je teda mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych väd, ale nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie potrebných okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd len v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inšancia.

Preto pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa. V trestnej veci obvineného F. M. to teda znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený spáchal skutok tak, ako je uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými skutkovými závermi sa stotožnil aj odvolací súd. Tieto skutkové okolnosti obsiahnuté v popise skutku potom poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. zo spáchania ktorého trestného činu bol obvinený uznaný vinným.

Na základe vyššie uvedeného možno teda zhrnúť, že dovolaním nie je možné primárne napádať skutkové okolnosti prípadu a na základe toho vyvodzovať nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku. Zákon v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ pripúšťa možnosť podania dovolania len v prípade, kedy na základe správne a úplne zisteného skutkového stavu veci bolo použité nesprávne právne posúdenie skutku alebo z dôvodu, že rozhodnutie bolo založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Z uvedeného je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného F. M. nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. jeho dovolanie na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.